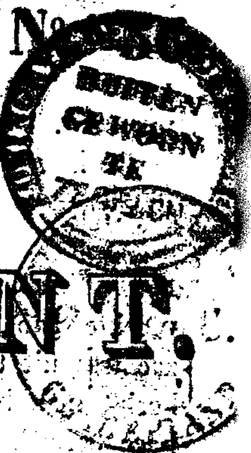
1841. No.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, namelijk op *Zondag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is ƒ 5 in de drie maanden.

ZONDAG 21 MAART.

De prijs der Advertentiën is, van *een* tot *vijf* regels ƒ 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Zitting van 15 maart.

De president bemoeit zich eene individuële beoordeeling van een afgestorven lid. — Aankomst eener wonderlijke missive van Z. Exc. van binnenlandsche zaken. — Pogingen der ministeriële leden, aangevoerd door den president en den heer VAN CAMPENS-NIEUWLAND, om de constitutionelen het vrijzinnig terrein te doen ruimen en weder terug te drijven in de moerassen van gerekt geduld en onderworpen geloof. — De heer VAN DAM VAN ISSELT rukt uit, en slaat, ondersteund door de heeren VAN RECHTEREN, LUZAC, SCHIMMELPENNINCK en VAN NES, de ministeriële pogingen af. — De vertegenwoordiger uit Drenthe ontrolt allervreemdste denkbeelden omtrent de taak van vertegenwoordiging; de Kamer weigert volstrekt zich, als op te slaan. — De heer [illegible] meent wat hij, bij het vroegere besluit der Kamer niet tegenwoordig geweest zijnde, daarentegen gedaan heeft. — De heer BEELAERTS zegt iets waaruit blijken zou dat hij de notulen der provinciale staten niet zeer aandachtig las. — Marschen en contremarschen. — De heer VAN RAPPARD tracht de ministeriële defaite eenigermate te dekken. Ook dit mislukt. Nederlaag der ministeriëlen op alle punten. — Tweede sommatie aan den minister van binnenlandsche zaken. — De koning gelast den minister zich over te geven. *La garde se rend, mais ne meurt pas.*

Na het lezen der notulen van de vorige vergadering, en het verzenden van het ingekomen ontwerp van wet betrekkelijk de onteigening ten algemeenen nutte naar de afdeelingen, nam de voorzitter, jonkheer H. BACKER, de vrijheid, bij de kennisgeving des overlijdens van den heer ROËLL, den afgestorvene eenen zijner oudste vrienden te noemen, van deszelfs »stille zeden" en »godsdienstige grondbeginselen" te spreken, en aan deszelfs kinderen de benaming van »weezen" te geven.

Vriendschap kan zeker ook bij zeer contrasterende karakters bestaan; anders zou het kunnen verwonderen, dat de heer ROËLL, bekend om zijne vrijzinnige en politische [illegible] meeningen, een der oudste vrienden kon wezen van den heer BACKER, wiens ministeriële en »bescheiden" zin, tegenwoordig vooral uitblinkende, hem veeleer scheen te bestemmen tot boezemvriend van den heer VAN CAMPENS-NIEUWLAND, FRETS, VAN DEN VELDEN of VAN RAPPARD. Die vriendschap echter met den heer ROËLL betreffende, meenen wij, den heer BACKER niet te [illegible] vergeten dat de afgestorvene eene allezins achtenswaardige weduwe nalaat, zeer geschikt om de [illegible]ende kinderen tot zorgende moeder te verstrekken, zoodat de hun gegeven benaming van »weezen," waaronder men altijd *ouderlooze* kinderen verstaat, niet juist gekozen voorkomen mag. Wat wijders de aanhaling der »stille zeden" en »godsdienstige grondbeginselen" des afgestorvenen aangaat, ook die komt ons niet gepast in eene politische vergadering; de »stille zeden" en de »godsdienstige grondbeginselen" betreffen den individuëlen mensch, en niet het lid der Kamer: welke bemoeijenis heeft daarmede de president of de Kamer? Vooral nadat de heer BACKER den afgestorvene een zijner oudste vrienden genoemd had, zou deze lof, als altoos eenigermate van den vriend, terugstralende op den vriend, misschien min nederig kunnen schijnen. En mag zich het eene lid der Kamer veroorloven een ontvallen lid te roemen, waarom zou het dan een ander verboden zijn denzelven te wederspreken? In de Kamer toch hebben allen hetzelfde regt: men bevindt er zich niet in eene kerk, waar het woord slechts aan één is gegeven.

En verbeeld u nu eene discussie over de al dan niet godsdienstigheid der grondbeginselen van een afgestorven lid! Want daartoe zou het waarlijk kunnen komen.

Gelukkig echter kwam het er nu niet toe. Er kwam daarentegen eene missive in, van Z. Exc. van binnenlandsche zaken; eene wonderlijke missive, volstrekt niet beantwoordende aan het gevraagde berigt, maar meldende dat de gouverneurs door hem op Zijner Majesteits last waren »bekend gemaakt *met Hoogstdeszelfs verlangen* dat zij voortaan geen gebruik meer maken van *het regt*, aan hen *volgens de bestaande reglementen* toekomende, om deel te nemen aan de stemming in de vergadering der provinciale staten, bij gelegenheid van de verkiezing van leden voor de Tweede Kamer."

Wonderlijke, allerwonderlijkste taal in een constitutionelen staat! voortaan *geen gebruik maken* van een *regt*, hun *volgens de bestaande reglementen* toekomende. Maar hoe beschouwt Z. Exc. die *reglementen* dan? als deel uitmakende van de grondwet of niet? Zoo ja, dan is het medestemmen der gouverneurs niet alleen een grondwettig *regt*, maar tevens eene grondwettige bepaling, eene verpligting welke zij naarkomen moeten, en waarvan hen het *verlangen* Zijner Majesteit niet ontslaan kan. Indien een reglement bepalen kan, gelijk de minister hier schijnt te beweren, dat de gouverneurs bij de verkiezing zouden medestemmen, dan zijn de gouverneurs er toe verpligt; dan is eene verkiezing, waarbij zij niet medestemmen, ongrondwettig: naardien art. 7 der grondwet van 1815 bepaalde dat de beschikkingen der reglementen waarbij de oefening van het stemregt in de steden en ten platten lande, zoo wel als de bevoegdheid om deel te nemen aan de provinciale en plaatselijke besturen, zoo als dezelve op het einde van het tiende jaar na de afkondiging dier grondwet in werking zijn, beschouwd zullen worden als deel dier grondwet uit te maken.

Mogen dan de gouverneurs, die gouverneurs althans, welke de zaak zoo inzien, gehoor geven aan het verlangen van Z. M. om zich voortaan van medestemming te onthouden? zou dan Z. M. niet even goed soortgelijk *verlangen* aan andere leden der staten kunnen doen bekend maken? — Waarlijk men zou soms zeggen dat de generaal DE KOCK zich nog in Indië waant.

Geen wonder dus dat de Kamer geen genoegen wilde nemen met het voorstel van »een der oudste vrienden van den heer ROËLL," ondersteund door al het talent dat den heer VAN CAMPENS-NIEUWLAND mogt zijn gegeven. Al de kracht van deszelfs geest was ontoereikend ter overhaling der Kamer om de missive aan te nemen voor notificatie. De heeren VAN DAM, VAN RECHTEREN en LUZAC betoogden dadelijk dat het antwoord des ministers geenszins behelsde het gevraagde berigt, en dat de Kamer geregtigd was zoodanig berigt te vragen. De stelling is, zeide de heer LUZAC, dat de Kamer zich in dezelfde positie bevindt als te voren. Zij heeft zich in hare laatste zitting, toen het er op aankwam om over de toelating van twee leden uit Noord-Holland te beraadslagen, belemmerd gezien door hare onwetendheid omtrent een feit. Zij heeft inlichting wegens dat feit aan den minister gevraagd. Die inlichting is niet gegeven. Hoe zou zij dus thans omtrent de toelating der beide heeren uit Noord-Holland kunnen beslissen?

Algoo terug gedreven, werd de heer VAN CAMPENS-NIEUWLAND nog door eenige vijandige pijlen vervolgd. Men vroeg hem: of hij gemagtigd was om eenige toezegging wegens het verwerven der vereischte inlichtingen te doen; men bedankte hem voor de zachtmoedige wijze waarop hij de meerderheid der Kamer over haar vroeger genomen besluit teregt gewezen had.

De heer GERRIT KNIPHORST meende toen eene afleiding te moeten beproeven. Hij zette zich aan het beweren dat ministers niet gehouden zijn te voldoen aan een *bevel* der Kamer. Hij keurt dan ook het slot der missive van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken goed; maar hij deelt niet in de meening van de kroon, uit die missive blijkbaar, dat zij het regt zou hebben om aan de gouverneurs het medestemmen in de vergadering der provinciale staten bij het doen van verkiezingen van leden der Kamer te verbieden. De gouverneurs bezitten, volgens hem, het regt om hunne stem daarbij uit te brengen. De gouverneurs kunnen geacht worden de minderjarigen, de armen en zoo vele anderen, die niet het vereischte bedrag aan belasting betalen, te vertegenwoordigen. Zoo sprak de heer GERRIT KNIPHORST; en niemand vroeg hem van welke Egeria of in welk Drenthsch boschje hij deze begrippen van staatsregt ontving.

Eenige heeren, huiverig als het ware voor den onafhankelijken weg dien zij schenen te hebben ingeslagen, en niet gerust of zij zulks welligt niet met eenige drift hadden gedaan, de heeren BRUCE, STAR-BUSMAN, GEVERS en WARIN, vonden dat men de missive nog wel eerst een onderwerp van overweging in de sectiën zou kunnen maken: iets, waarvan de heeren LUZAC en VAN DAM niets wilden weten. De eerste meende dat hij morgen of overmorgen onmogelijk bedaarder zijn kon dan hij thans was; de tweede merkte zeer juist aan: De Kamer delibereert niet over den brief des ministers, maar over het daarop te nemen besluit.

Intusschen begreep men dat in de eerste plaats moest worden gestemd over het al dan niet aannemen van den brief voor notificatie. Men ging tot die stemming over en de ministeriële partij ontving eene geduchte nederlaag. 15 stemmen slechts verklaarden zich voor het voorstel des presidents. Het waren, behalve den president, de heeren VAN RAPPARD, SNOUCK HURGRONJE, DE JONGE VAN CAMPENS-NIEUWLAND, CORVER HOOFT, WARIN, JUNIUS VAN HEMERT,

DYCKMEESTER, REPELAER, KNIPHORST, VAN DEN VELDEN, VAN AKERLAKEN, VAN MEEUWEN, BEELAERTS VAN BLOKLAND, en D'ESCURY VAN HEINENOORD.

De heer PRETS was afwezig; de heer VAN TUYLL VAN SEROOSKERKE VAN HEEZE en LEENDE ook.

Nu meenden de heeren VAN DAM VAN ISSELT en LUZAC dat het pleit was beslecht. De heer LUZAC merkte aan, dat de minister, die, om het ten zachtste uit te drukken, niet begrepen had welk berigt men bedoelde, door te thans gehouden openbare beraadslagingen wel genoegzaam zou zijn ingelicht. De voorzitter echter drong aan op het nemen van een nader besluit. Gedurende de discussiën dienaangaande stelt de graaf VAN RECHTEREN een voorstel op, strekkende om den minister het verlangen der Kamer te kennen te geven ter bekoming van een extract uit de notulen van het verhandelde in de provinciale staten van Noord-Holland, waaruit zou kunnen blijken of de gouverneur der provincie bij de verkiezing der beide leden al dan niet heeft medegestemd.

Daarop poogt de president dat voorstel in de afdeelingen te lokken, waar men, luidens den heer WARIN (die bij het nemen van het vroeger besluit der Kamer niet tegenwoordig was, maar zich daarentegen de motiven, die daartoe hebben geleid, door eene aandachtige lezing der *Staats-Courant*, vooral ook van de daarin voorkomende redevoering des heeren SCHIMMELPENNINCK, eigen maakte, en vervolgens niet geloofde dat hij voor het vroegere besluit zou hebben gestemd) »menig argument voor en tegen hooren kan, wat voor eene openbare discussie minder geschikt is."

De heer LUZAC, hetzij minder bevreesd voor openbare discussiën, hetzij in het verzenden naar de sectiën eene krijgslist ziende om de oppositie van haar gunstig terrein en uit het heldere daglicht, waar men elkander in de oogen zien kan, te lokken, alsmede de heeren SCHIMMELPENNINCK en VAN PANHUYS benevens den heer VAN RECHTEREN die verklaarde, zijn voorstel liever in te trekken dan het naar de sectiën te zien verzenden, drongen aan op dadelijke stemming over hetzelve. Hiertoe werd overgegaan, en de poging des voorzitters werd weder afgekeerd met 27 tegen 20 stemmen.

Erat jam res redacta ad triarios. En daartoe had zich de heer VAN RAPPARD bewaard. Nog geen woord had hij verloren; hij had zich vergenoegd altijd voor de voorstellen des presidents te stemmen. Thans echter wil hij eene laatste poging wagen; de nederlaag der ministeriëlen, hij ziet het, is niet meer te verhoeden: hij zal trachten haar te dekken; hij stelt, bij wijze van amendement, voor, in het voorstel des graven VAN RECHTEREN te lasschen: dat de Kamer dit vraagt »ten einde te kunnen voldoen aan art. 96 der grondwet."

Doch de heer VAN DAM VAN ISSELT had den edelen jonkheer zien komen. »Wij nemen uit de *Staats-Courant* de woorden letterlijk over, waarmede de heer VAN DAM VAN ISSELT den heer VAN RAPPARD ontving: »Het door mijnen ambtgenoot uit Gelderland voorgestelde bijvoegsel schijnt zeer eenvoudig. Maar er ligt daarin eene verschooning van ons vroeger besluit, eene soort van verontschuldiging. Het is alsof wij zeiden: ge hebt misschien gelijk van ons te weigeren hetgeen wij vragen; maar wij konden waarlijk niet anders; er was, om tot de beslissing over de toelating der heeren uit Noord-Holland te komen, geen andere uitweg."

Het amendement van den heer RAPPARD werd in omvraag gebragt, en met 24 tegen 23 stemmen verworpen.

Nu zou men overgaan tot de stemming over het oorspronkelijk voorstel des graven van RECHTEREN; maar nog eene laatste, wanhopende poging was te wagen. De heer BEELAERTS VAN BLOKLAND devoveert zich. Hij meent: »dat zelfs, indien de minister van binnenlandsche zaken aan het zoo uitgedrukte verlangen voldoet, de Kamer nog haar oogmerk niet zal hebben bereikt, daar uit de notulen der provinciale staten, voor zoo ver hij die gezien heeft, niet blijkt, wie al dan niet bij eene verkiezing medegestemd hebben." Maar, helaas voor den heer BEELAERTS VAN BLOKLAND, er waren leden tegenwoordig die ook notulen van provinciale staten hadden gezien. En de heer VAN RECHTEREN antwoordde den heer BEELAERTS, dat hem meer dan eens, als commissaris des konings, de leiding eener provinciale staten-vergadering is toevertrouwd geweest, maar dat in de daarbij gehouden notulen altijd vermeld is hoeveel leden tegenwoordig geweest zijn, en hoeveel stemmen zich voor ieder verkoren lid der Tweede Kamer hebben verklaard. — De heer BEELAERTS had zich te vergeefs gedevoveerd!

Bij de stemming werd het voorstel des heeren VAN RECHTEREN aangenomen met 31 tegen 16 stemmen.

De ministeriële minderheid bestond, volgens de *Staats-Courant*, uit de heeren: VAN RAPPARD, SNOUCK HURGRONJE, DE JONGH VAN CAMPENSNIEUWLAND, CORVER HOOFT, JUNIUS VAN HEMERT, DYCKMEESTER, REPELAER, KNIPHORST, VAN DEN VELDEN, VAN AKERLAKE, VAN HOORN VAN BURGH, VAN MEEUWEN, BEELAERTS VAN BLOKLAND, D'ESCURY VAN HEINENOORD, en de voorzitter; dit zijn er echter slechts 15. Waarom verzwijgt de *Staats-Courant* den 16^{den}? gelijk zij bij hare opgave der stemmenden, in haar verslag der onderhavige zitting, telkens één verzwijgt. Wat beduidt dat? Waarom deelt men, ten einde zoodanig incognito te verhoeden, niet telkens de namen der tegenwoordige leden mede?

Uit 15 of 16 leden dus bestaat de ministeriële kern in de Kamer. De quantiteit hebben zij gevolgelijk zelfs niet meer; of zij zulks soms in qualiteit vergoeden, moge een ieder voor zich beoordeelen.

En nu zijn er toch menschen die in deze botsing met het ministerie iets ernstigs zien.

Maar met wie is men dan in botsing? — Met den koning niet, want deze heeft met nog geen bepaald politisch stelsel gevolgd, en Z. M. begeert de stem der gouverneurs niet te behouden. De botsing bestaat dus slechts met den minister van binnenlandsche zaken, den heer DE KOCK, dien men niet gewoon is als een politisch karakter, een leider onzer politiek te beschouwen; en aan wien de koning waarschijnlijk zeer weinig gehecht is. Wat beteekent dus eene botsing met den minister van binnenlandsche zaken? Gelooft men dat de koning een oogenblik aarzelen zal tusschen de overgroote meerderheid der Kamer, waaronder al de populaire namen, en den heer DE KOCK, omringd met de 15 opgenoemde heeren? Wie zou zulks in ernst gelooven?

Maar, zegt men, achter den heer DE KOCK staat de Atlas, de minister van staat, opperkabinetbestuurder; welnu laat hij er achter staan: dan zullen er zich nog eenigen nevens de meerderheid der Kamer scharen, en — schaak dan aan den Atlas. Des te schooner wordt de partij.

Post scriptum. Gelijk wij voorzagen, is de botsing dood eenvoudig afgeloopen: de *Staats-Courant* behelst een besluit waarbij de ministers gelast worden: »1°. om van de Kamers der Staten-Generaal respectivelijk aan te nemen en te beantwoorden (erbarmelijke stijl! zal men dan nooit Hollandsch leeren?) de aanvragen en inlichtingen welke bij het toepassen van artikel 96 der grondwet voor het onderzoek van de geloofsbrieven der nieuw inkomende leden, door eene der Kamers mogten geoordeeld zijn noodzakelijk te wezen; 2°. om desgelijks aan te nemen de verzoekschriften, welke door eene der beide Kamers aan hen eenvoudig mogten zijn gerenvoijeerd."

Men heeft dus een nieuw bewijs erlangd hoe nuttig en noodig het is dat de Kamer, iets begeerende, zulks niet geknield maar staande vrage, tegenover ministers die zich ten stelregel schijnen te hebben gekozen: *parcere superbis et debellare subjectos.*

Buitenlandsche berigten.

TURKIJE.

Konstantinopel, 24 *febr.* Volgens de laatste berig[ten] uit Syrië bevond *Ibrahim*-pacha zich den 9^{den} nog [te] Gaza, waar hij aan geel- en waterzucht ziek lag. *Me*[*hemed-Ali*] had de stoomboot *Hadschi-Baba* gezond[en] om *Ibrahim* af te halen. (*Köln. Zei*[*t.*])

DENEMARKEN.

Koppenhage, 9 *maart.* Betrekkelijk de bill do[or] den heer *Hult* in het Engelsche parlement aangeko[n]digd nopens den Sond-tol, leest men in *Kjöbenhavn*[*s*] *post*: De Zweedsche Staats-Courant meldt uit Ko[p]penhage dat de Engelsche consul te Helsingoer van zij[ne] regering last heeft ontvangen om zich naar Londen [te] begeven om inlichtingen aangaande den Sond-tol mede [te] deelen, en dat — hetgeen echter nog betwijfeld wordt — de Deensche regering eveneens een harer beambten [bij] de Oeresunds-tolkamer naar Londen zendt om den Dee[n]schen minister aldaar bij de hem opgedragen onderha[n]delingen te ondersteunen. (*Pr. St. Z*[*t.*])

DUITSCHLAND.

Stuttgart, 15 *maart.* Men kan uit goede br[on] voorspellen, dat, bijaldien de tijdsomstandigheden e[en] Duitsch bondsleger mogten vereischen, onze koni[ng] alsdan tot generalissimus gedesigneerd is. Hij is [de] eenige onder de thans regerende vorsten, die de krijg[s]dienst niet alleen practisch kent, maar ook reeds proeve[n] van taktische bekwaamheden heeft gegeven. In den sl[ag] bij Montereau toonde de koning een schitterend vel[d]heerstalent. (*Köln. Zei*[*t.*])

PRUISSEN.

Keulen, 17 *maart.* Gisteren werd hier de eer[ste] algemeene vergadering gehouden der deelnemers a[an] eene te Keulen op te rigten naamlooze maatschappij t[ot] bereiding van kunst-mineraalwater. Voor eene talrij[ke] verzameling, waarin men notabiliteiten uit alle stand[en] bemerkte, legde de provisoire commissie een verslag [af] aangaande hare voorloopige werkzaamheden. (*Köln. Z*[*eit.*]) Niet genoeg dus dat wij reeds met nagemaakten cha[m]pagne worden vergiftigd, staat ons nu ook nag[e]maakt mineraalwater te vreezen.

Mühlheim, 11 *maart.* Gisteren ten 1 ure 's midda[gs] kwam de stoomboot de *IJssel*, toebehoorende aan de Rij[n-] en IJssel-maatschappij, hier aan. Het is de eerste stoo[m]boot die de ... werd bij hare aankom[st] met kanonschoten en luide hoera's der talrijke toescho[u]wers begroet. (*Dusseld. Zei*[*t.*])

ENGELAND.

Londen, 16 *maart.* Tegen de *Morning Hera*[*ld*] verzekert de *Morning Post* van zeer goederhand ve[r]nomen te hebben, dat het Fransche kabinet op het b[e]doelde protocol van den 5^{den} dezer nog niet geantwoor[d] heeft, en dat de heer *Guizot*, met goedvinden van [de] Oostenrijksche en Pruissische ambassadeurs te Parij[s] zich voorgenomen heeft, daarop niet te antwoorden, vóórdat hij eerst, van wege de kabinetten te Weene[n] en te Petersburg, de stellige verzekering ontvangen z[al] hebben, dat de hatti-sheriff van den sultan, zoo a[ls] in het protocol gezegd wordt, inderdaad het gevolg [is] van de vereenigde pogingen van de onderteekenaars d[er] overeenkomst van juli. Het Fransche kabinet had rede[n] om daaraan te twijfelen, en meende zelfs te weten dat de heeren *Sturmer* en *Titof*, Oostenrijksche [en] Russische ambassadeurs te Konstantinopel, zich [bij] hunne hoven beklaagd hebben, dat lord *Ponsomby* d[en] hatti-sheriff van *Reschid*-pacha als afgedwongen hee[ft]. De heer *Guizot* moet gezegd hebben, dat, indien [de] gezamenlijke mogendheden den hatti-sheriff inderdaa[d] goedkeuren, Frankrijk alsdan in deszelfs tegenwoordig[en] staat van afzondering op zijn minst moet volharden, dewijl de daarin voorgeschreven ... strijd[ig] zijn met de wezenlijke erfelijkheid van het pachali[k], welke den casus belli uitmaakt in het memorandu[m] van den heer *Thiers*, hetwelk door het tegenwoord[ige] kabinet als de grondslag zijner staatkunde aangenomen [is].

— Uit Amerika zijn nog geene nadere berigten. [De] stoomboot *Columbia*, welke ieder oogenblik verwa[cht] wordt, is den 1sten maart van Boston moeten vertre[k]ken, en kan dus geene latere brieven van New-Yor[k] dan van den 28sten, en van Washington van den $27^{[sten]}$ februari medebrengen. Men verwacht echter met [de]zelve te vernemen, welken indruk het antwoord [van] lord *Palmerston* in de zaak van den heer *Mac Leo*[*d*], hetwelk den 10^{den} februari met de stoomboot *Presid*[*ent*] van hier verzonden is, in de Vereenigde Staten gem[aakt] heeft. De *President* moet den 10^{den} maart weder [van] New-York afkomen, en kan den 25sten dezer [hier] aankomen. Vóór dien tijd is het niet waarschijnlijk

dat [illegible] vernemen zullen van de staatkunde, welke de nieuwe president *Harrison*, die den 4den dezer aan het bestuur heeft moeten komen, ten aanzien van Groot-Brittanje denkt te volgen.

Londen, 17 maart. De 17 jarige *Jones*, die reeds twee malen in de zalen van het paleis van Buckingham is doorgedrongen, tot in de nabijheid der koningin, is voor een paar weken uit de gevangenis ontslagen en aan zijne ouders teruggegeven, onder dringende waarschuwing van de meeste aandacht op hem te vestigen. Hij had zich in de gevangenis vrij onverschillig gedragen, en onderscheidde zich door geenerlei bijzonderen karaktertrek. Eergisteren misten hem zijne ouders, en bezorgd over zijn lot, deden zij vele nasporingen. Hoe bevreemd waren zij echter, toen zij hunnen zoon op nieuw in de handen der policie zagen, als andermaal in het paleis der koningin onbemerkt te zijn binnengeslopen! Men had hem daar in eene der zalen vinden zitten, zeer nieuwsgierig starende op al wat naar de koningin werd gebragt. Men is zeer verlegen wat met dezen hardnekkigen knaap aan te vangen, daar hij noch wegens braak, noch inklimming, noch wegens andere misdaad kan [illegible]

[illegible] berigt [illegible] betoogt, dat de regtvaardigheid medebrengt, dat deze staten *M'Leod* vrijlaten, en dat de eer van Brittanje niet dulden kan, dat deze gevangene worde teregt gesteld. Het blad stemt de Amerikanen tot vrede, zegt, dat Engeland altijd [illegible]; het geeft echter tevens te verstaan, dat, ingeval het tot oorlog mogt komen, de Vereenigde Staten veel meer [illegible] zullen missen, die zij in den onafhankelijkheidskrijg ten toon konden spreiden, omdat zij [illegible]. Overigens is Engeland beter ten oorlog toegerust. Maar, hoe de zaak afloope, zeker heeft men er het eerste gevolg van in de belemmering van de [illegible] staat der [illegible]

[illegible]

Parijs, [illegible] maart. [illegible] worden [illegible] voortgezet zal worden.

— Men wil, dat voor *Voltaire*, *Rousseau* en den maarschalk *Ney* drie nieuwe en prachtige graftombes in het Pantheon zullen worden opgerigt, waar de voor hen bestaande eenvoudige gedenkteekenen zich, sedert lang in verval [illegible] bevinden.

Rondom de graftombe van *Napoleon*, in de kerk der Invaliden, zijn vier en veertig vaandels opgehangen, in den slag van Austerlitz op de Oostenrijkers veroverd.

— Eene uitvinding, wier mogelijkheid niemand wilde aannemen, uithoofde van de onwaarschijnlijkheid, noch wenschen mogt, vermits vele arbeiders daardoor van hun bestaan zouden worden beroofd, namelijk eene machine om te zetten, is tot stand gekomen, en dat wel op verschillende punten van Europa, zijnde op die uitvinding alreeds octrooijen verleend in Frankrijk, Engeland, Pruissen, Beijeren en Rusland. De zetmachine van den heer von *Kliegel* te Presburg komt te gelijk gelijk aan die van de heeren *Young* en *Comp.* te Londen, ja overtreft die zelfs, omdat zij het gezette wederom distribueert. De machine van den Engelschman verrigt den arbeid van tien zetters met een enigen; de vorm der letters moet eenige verandering ondergaan [illegible] is bij de [illegible] letters te bezigen [illegible] soort van letters te gebruiken, en wanneer [illegible] andere schriftsoorten voorkomen alsdan moet de plaats openblijven en naderhand in den vorm worden aangevuld. Overigens zal men de zetters niet meer letterzetters, maar letterwevers noemen, want de theorie van den weefstoel is ook op de zetmachine toegepast. De heeren *Young* zijn voornemens nog in den loop van dit jaar eene honderd zetmachines te Leipzig ten toon te stellen en openlijk te laten werken. De gevolgen van deze uitvinding zijn onmetelijk.

BELGIË.

Brussel, 18 maart. Het antwoord des konings op het adres van den senaat is door de deputatie, welke [illegible] één ure hare opwachting bij Z. M. heeft gemaakt, den middag in openbare zitting medegedeeld geworden. Hetzelve luidde als volgt:

„Ik ontvang, mijne heeren, het adres van den senaat; ik zal hetzelve onderzoeken. Ik betwijfel geenszins de goede bedoeling van den senaat; zamengesteld [illegible] personen, die al de belangen des lands vertegenwoordigen, moet hij in staat zijn al derzelfs behoeften te waarderen."

Dit antwoord schijnt de anti-ministeriële partij niet voldaan te hebben.

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 19 maart. Onze stadgenooten zullen met blijdschap vernemen, dat Z. M. de koning ieder oogenblik op het paleis alhier wordt verwacht. De toebereidselen zijn daartoe reeds in gang. Men verneemt dat er alsdan twee diners ten hove zullen gegeven worden. Het verblijf van Z. M. alhier zal slechts van twee of drie dagen zijn. (*Handelsblad*)

's Gravenhage, 18 maart. In de afdeelingen is het eerste onderzoek afgeloopen van de ontwerpen van wet, betreffende de regterlijke organisatie van Noord-Holland en Limburg.

De aanmerkingen daartegen zijn niet van dien aard, dat men vermoeden mag, dat deze aanleiding tot verandering van de hoofdbepalingen zullen geven, terwijl het ontwerp over de indeeling van Limburg, bij vele leden, voor kennisgeving is aangenomen, tot zoolang daartegen geene vertoogen door de belanghebbenden worden ingediend.

De opheffing van den bijzonderen toestand van Limburg, door de afschaffing van de Belgische, en de invoering van de Nederlandsche wetten, is uit verschillende oogpunten beschouwd. Tegen dat ontwerp is aangevoerd, dat de bekendheid der wetten door de afkondiging werd verondersteld, en de koning alzoo de wetten aldaar moest afkondigen, zullen die verbindende zijn.

De consignatiën van effecten aan toonder, in de hoofdsteden der provinciën, met uitzondering van de hoofdstad van Drenthe, heeft geenen algemeenen bijval gevonden, en is er bijna eenparig aangedrongen, om de [illegible] het behoud van de [illegible] competentie [illegible] de regtbanken uit den aard harer instelling [illegible] zijn regt te spreken over voogdij en boedelzaken, welke in hunne ressorten ontstaan, en de bewaarnemers uit den aard der zaak [illegible] worden aan de verpligtingen, aan de voogden tot het bewaren der pupillen-goederen bij de wet opgelegd. — In het algemeen vindt men ook geene redenen om eene uitzondering daar te stellen voor Drenthe, daar het toch voor de bewoners eenen onaangenamen indruk zoude geven, wanneer hunne effecten [illegible] aan de bewaring van de provinciale [illegible] worden overgegeven.

De antwoorden der regering op de bedenkingen tegen de voorgestelde wijzigingen in het tarief worden nog steeds gewacht. Mogelijk, dat daarop van invloed zijn, de deliberatiën, bij de Fransche Kamer over het handelstractaat aanhangig.

De wet over de krankzinnigen wordt geacht niet zeer gelukkig geredigeerd te zijn. Het beginsel van dat ontwerp vindt algemeen bijval, maar de voorgestelde uitvoeringsmaatregelen worden veelal afgekeurd, of daarin wijzigingen voorgesteld. — Vooral is dit het geval met de voorziening, betrekkelijk de uitoefening der regten van den krankzinnige, gedurende zijne opsluiting.

De staatsraad delibereert dagelijks over de nieuwe wet op het personeel; zoodra die bij den raad is afgehandeld, verwacht men dezelve bij de Kamer; men zegt, dat zij uitgaat van het beginsel, om den rijkdom te belasten en aan de midden en lagere standen ontlasting te geven.

— Het onderzoek over de onteigening ten algemeenen nutte zal spoedig in de afdeelingen aanvangen, en daarna [illegible] eene scheiding voor eenigen tijd, tot na paschen, volgen.

— Men verneemt, dat Z. M. aan de directie van de Nederlandsche stoomboot-maatschappij te Rotterdam concessie verleend heeft tot het aanleggen eener geregelde stoomboot-dienst tusschen die stad, Venlo, Maastricht, vice versa.

's Gravenhage, 19 maart. De processen-verbaal der afdeelingen van de Tweede Kamer over het ontwerp van wet, betreffende de regterlijke organisatie van Zuid- en Noord-Holland en Limburg, zijn thans gedrukt en aan de leden rondgedeeld. Daaruit blijkt, dat sommige leden hebben verklaard, dat, naar hun oordeel, het te groot getal der hoven voor eene gelijke regtsbedeeling hinderlijk, voor ware regtsgeleerdheid verderfelijk en voor de [illegible] is, en dat zij [illegible] die [illegible] de regering in ernstige overweging geven, of het niet veel beter [illegible] men echter dat het thans, bij het blijven bestaan van het aangenomen beginsel, eene onbillijkheid en strijdigheid met dat beginsel zou zijn, indien men aan Noord-Holland en Limburg provinciale geregtshoven weigerde, na dezelve, in al de gewesten, zelfs in Drenthe, gevestigd te hebben.

Ten aanzien van artikel 5 heeft men vrij algemeen aangedrongen om het getal der substituut-griffiers, bij al de provinciale geregtshoven, in geval van vacature, tot één substituut-griffier terug te brengen.

Met betrekking tot artikel 9, hebben sommige leden zich vereenigd met het voorstel om aan de beëedigde klerken ter griffie de bevoegdheid te geven, om den griffier bij de instructie te vervangen. Andere leden hebben echter in dit gevoelen niet gedeeld, en vonden het gevaarlijk, werkzaamheden, aan de betrekking van griffier verbonden, op te dragen aan klerken, die dikwerf geen denkbeeld hoegenaamd zullen hebben van de zaak, waarin zij werkzaam zijn.

Vrij algemeen hebben zich de afdeelingen vereenigd met den inhoud van de 6de, 7de en 8ste artikelen der project-wet. Doch bij gelegenheid van art. 8 is aangemerkt, dat de vermeerdering van werkzaamheden bij den Hoogen Raad door de [illegible] der provincie Limburg, welke aanleiding [illegible] tot de aanstelling van eenen derden advocaat-generaal, zich ook tot de leden van den Hoogen Raad zal uitstrekken, en uit dien hoofde wenschten die leden het getal der leden van den Hoogen Raad met een of twee te vermeerderen. Andere leden hebben dit echter bij de tegenwoordige gesteldheid van 's lands financiën voor onraadzaam gehouden.

Sommige leden hebben betwijfeld, of de leden der hoven in de beide onderdeelen van de voormalige provincie Holland wel even talrijk behoeven te zijn, als thans het geval is, nu al de burgerlijke geschillen in hooger beroep bij het hof van Holland worden behandeld.

Ten aanzien der tweede alinea van art. 9 hebben sommige leden vermeend, dat er voor de regters eenige verandering kan gelegen zijn in de waarneming van het griffier-ambt; andere leden echter hebben dit denkbeeld niet gedeeld.

Sommige afdeelingen zijn bij deze gelegenheid in beschouwingen getreden, over het doelmatige, om alsnu mede in de organieke wet die verbeteringen in te voeren, die de ondervinding als noodzakelijk heeft aangetoond; terwijl men overigens vrij algemeen den wensch heeft te kennen gegeven, dat dit ontwerp in drie afzonderlijke projecten zou gesplitst worden, ten einde er aldus drie vota geschieden, over hetgeen men nu voorstelt met ééne stemming af te doen.

De antwoorden der regering nopens dit wetsontwerp worden binnen kort met belangstelling te gemoet gezien.

De Tweede Kamer zal morgen ten 1 ure wederom eene openbare zitting houden. Men verwacht, dat in die zitting eene missive van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, betrekkelijk het aanhangige adres van den heer *Lipman*, zal worden ter tafel gebragt.

Arnhem, 20 maart. De *Staats-Courant* bevat het volgende koninklijk besluit:

Wij Willem II, enz, enz, enz.

In aanmerking nemende, dat er zich gevallen kunnen voordoen, waarin het voor de beide Kamers der Staten-Generaal, bij het toepassen van artikel 96 der grondwet, van belang zoude wezen de inlichtingen te erlangen, welke voor het onderzoek van de geloofsbrieven der nieuw inkomende leden mogten geoordeeld worden noodzakelijk te zijn.

Dat echter het bepaalde bij § 2 van het koninklijk besluit van den 8sten junij 1820, n°. 1, de hoofden der departementen van algemeen bestuur verhindert, om aanvragen, welke van de zijde der Kamers tot dat einde mogten geschieden, aan te nemen en te beantwoorden;

Dat voorts dezelfde bepaling gemelde hoofden der departementen belet, om aan te nemen de verzoekschriften, welke de Kamers der Staten-Generaal zouden wenschen bij de regering bekend te stellen, en met dat oogmerk aan eenig departement van algemeen bestuur te renvoijeeren; zulks, niettegenstaande zoodanig eenvoudig renvooi niet kan geacht worden eenige inbreuk te maken op de betrekking, welke tusschen de Kamers der Staten-Generaal en de departementen van algemeen bestuur grondwettig bestaat;

Hebben goedgevonden en verstaan, [illegible] in zoo verre van het bepaalde bij § 2 [illegible] koninklijk besluit van den 8sten junij [illegible] derd de bevoegdheid [illegible] aan de hoofden der departementen van algemeen bestuur toegekend, hen aan te [illegible] Staten-Generaal respectivelijk [illegible] worden de aanvragen om [illegible] van artikel 96 der [illegible] aan de geloofsbrieven der [illegible] door eene der Kamers mogten [illegible] noodzakelijk te wezen;

[illegible] aan te nemen de verzoekschriften, welke door eene der beide Kamers aan hen eenvoudig mogten zijn gerenvoijeerd.

Het tegenwoordig besluit zal worden medegedeeld aan de beide Kamers der Staten-Generaal, en aan de hoofden der departementen van algemeen bestuur, alsmede aan den Raad van State.

's Gravenhage, 17 maart 1841.

(Get.) WILLEM.

De minister van justitie,
(Get.) VAN MAANEN.

De minister van binnenlandsche zaken,
(Get.) DE KOCK.

Oosterbeek, 17 maart. De tijding van den zoo onverwachten dood van den waarlijk edelen baron *Roëll van Hazerswoude*, dien wij nog in deze zelfde maand onder ons welvarend zagen rondwandelen, heeft deze omstreken met waarachtige rouw vervuld, daar er aan dien regtschapen, weldenkenden baron zeer veel verloren wordt.

Als hoofd van een talrijk gezin, dat hij loffelijk ten goede voorging, en tot echte christenen zocht te vormen, zou zijn verlies reeds gevoelig geweest zijn; als onafhankelijk volksvertegenwoordiger, die Koning en vaderland zonder bijoogmerken diende, zou zijn dood betreurenswaardig te noemen zijn; maar als bezitter van uitgestrekte landgoederen, die hij met kunde en ijver beheerde, [illegible] voor de vele onderhoorigen, die [illegible] welvaart hebben dank te wijten, onbegrijpelijk [illegible].

Wie Warnsborn (het zoogenaamde Lage Erf) gekend heeft, toen de baron *Roëll* er eigenaar van werd, en het nu bezocht, zal best kunnen nagaan, wat er van dit heerlijke landgoed door zijne zorgen geworden is, en tevens kunnen beseffen, wat deze zijne schepping aan den man verliest, die in den bloei des levens aan zijnen nuttigen werkkring op eens ontscheurd werd.

Doch niet alleen door de doelmatige uitbreiding dezer bezittingen; door den aankoop van andere in de nabuurschap gelegen landerijen; door de ontginning van woeste gronden, en het daarstellen van eene menigte nette landwoningen, heeft zich de eigenaar van Warnsborn verdienstelijk gemaakt, — maar hij wordt vooral daarom betreurd, dewijl hij, in den volsten zin des woords, de *vader* zijner onderhoorigen was, en voor hunne belangen dikwerf meer dan voor zijne eigene waakte. In die woningen vooral, stroomen thans tranen om zijn verlies; ieder, die *Roëll* tot landheer had, weet, dat het getal der landeigenaren gering is, die hem gelijken; en ieder, die het geluk mogt hebben in zijne dienst te treden, kent al de liefderijke zorgen, die hij, met de zijnen, in nood en smart, bij ziekte en ongeval, voor den minste hunner ten beste had.

Ziet, dat is de krans, die de bewoners der streek, in welke hij het grootste gedeelte des jaars sleet, op het graf van den ontslapene nederleggen; een krans, eenvoudig en onopgesmukt, doch [illegible] erkentelijke liefde vlecht, en [illegible] (*Avondb.*)

Stedelijke Publicatien.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der stad Arnhem brengen hiermede, naar aanleiding van het besluit van den heer staatsraad, gouverneur dezer provincie, van 6 maart l. l. no. 1086/8, (*Provinciaal blad no. 27*) ter kennis van een iegelijk zulks aangaande:

Dat de Visscherij binnen Gelderland, gedurende het loopende jaar, zal worden gesloten, te rekenen van 15 maart tot en met den 30 april eerstkomende.

Dat deze sluiting zich niet zal uitstrekken tot de rivieren den Rijn en de Lek, de Maas, de Waal en den IJssel, noch ook tot de daarmede verbondene takken, strangen en kolken, welke niet door dammen of sluizen van de even gemelde rivieren zijn afgescheiden.

Dat het geoorloofd zal blijven, om, gedurende den voor andere visch gesloten vischtijd, met aalkorven *Aal* en *Paling* te vangen.

Dat het, onder inhaesie van 's konings besluit, d. d. 5 julij 1823 (*Staatsblad* no. 25), aan een ieder wordt verboden, ook zelfs na verloop van den even bedoelden tijd van sluiting der Visscherij, in eenig water, aan anderen toebehoorende, zonder schriftelijke toestemming van den eigenaar, pachter of huurder, eenige visscherij uit te oefenen.

Wordende de ingezetenen mitsdien aangemaand, om zich naar de voorschrevene bepalingen stiptelijk te gedragen, bij poene van anders te zullen verbeuren de boete, bij art. 48 der wet van den 11 julij 1814, no. 29, bepaald.

En zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ter plaatse, alhier gebruikelijk.

Arnhem, den 13den maart 1841.

Burgerlijke Stand.

TE ARNHEM.

Van 12 tot en met 18 maart.

Gehuwd: J. B. van Nieuwenhoven met A. M. Overman. — H. Kleinhout met P. Pinkert. — L. Barentsen met A. Kassenberg.

Bevallen: A. Iterson, geb. Bosch, Z. — G. J. van Eimeren, geb. Wanters, Z. — A. G. Tromp, geb. Bouman, Z. — R. Kampschreur, geb. Borgers, D. — A. Elias, geb. Jacobs, Z. — M. W. Wullschleger, geb. Sonnius, D. — J. M. A. Nicolaas, geb. Bartels, D. — T. Rijswijk, geb. Fuij, Z. — H. Loos, geb. van Gent, Z.

Overleden: G. J. Luckerth, 6 j. 7 m. 6 d. — G. Esmeijer, echtgenoot van M. Jansen, 70 j. 1 m. — J. Jansen, huisvrouw van W. Grevelink, 74 j. — J. H. C. Duijm, 6 m. — J. D. Elfferich, echtgenoot van F. G. de Lange, 25 j. 6 m. — M. Schawaps, weduwenaar van H. Teunissen, 75 j. — H. Beukink, huisvrouw van H. Riedebreuker, 32 j. — H. Sporenberg, echtgenoot van W. Meijers, 60 j. — A. A. Cohen, 9 w. — H. M. van Bruggen, 8 j. 10 m. — Z. G. Gautier, 10 m. — H. Wouters, huisvrouw van F. L. Gerritsen, 52 j. — R. Hendriks, echtgenoot van A. J. Toma, 53 j. 3 m.

TE NIJMEGEN.

Gehuwd: G. J. Fittelaar met P. Hendrix.

Bevallen: M. Souilljee, geb. Wels, Z. — M. van den Boom, geb. Gabriels, Z. — J. Mientjes, geb. Kuijzer, D. — M. E. H. Teeuwissen, geb. Sax, Z. — E. Bemelaar, geb. Mullekens, Z. — A. Eigtenberg, geb. Goossen, Z. — H. H. Klinkenberg, geb. Ockers, Z. — G. Hamer, geb. Hendriks, D. — J. F. v. Schüttershoef, geb. Salemink, D. — H. Schrievers, geb. Koenen, D. — J. Nagelmaeker, geb. Peters, D. — D. H. Meijer, geb. Gaikhorst, D. — H. Hildebrand, geb. v. Santbergen, Z. en D. — M. Helgers, geb. v. Bolderik, Z. — M. Abraham, geb. Hoxsel, Z. — M. Kwakkernaat, geb. Schaab, D. — P. v. Hattum, geb. Schaffeleers, D.

Overleden: W. Janssen, 6 m. — J. J. Wildt, 70 j. — A. W. [illegible], 35 j. — H. Zanich, 17 j. — P. A. Weijenhoven, 1 j. — [illegible] — S. Beeks, 2 j. — H. v. Duuren, 1 m. — B. A. Pillram, 4 m. — J. Hendriks, 52 j. — Doodgeb. D. van [illegible] Thijssen en E. van Kuiken. — G. v. Munster, 22 j.

TE ZUTPHEN.

Gehuwd: Geene.

Bevallen: H. Jansen, geb. Loenhout, Z. — J. M. G. Flamma, geb. Rouwant, D. — J. Gerkink, geb. Sneenk, Z. — A. M. M. Rasoux, geb. Pelium, Z. — J. Hogeweg, geb. Hiddink, Z.

Overleden: M. J. C. Jeukens, 20 j. — M. Boeman, wed. G. Scherpenborg, 63 j.

TE TIEL.

Gehuwd: W. van Zetten, weduwenaar van J. van Oort met J. Haast.

Bevallen: P. de Rijs, geb. Vermeulen, D.

Overleden: J. van Daeshorst, echtgenoot van J. van der Linden, 27 j. — G. de Klerck, weduwe van J. W. Verhaar, 87 j.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 19 Maart 2 El 9 Palm 0 Duim; gew 0 Duim; gev. 5 D.

Prijs-Courant der Effecten.

VRIJDAG 19 MAART.	Laagste Koers.	Hoogste Koers.	Koers ten 4½ u.
NEDERL., Werk. Schuld à 2½ pCt.	50¼	50⅝	50¼
Dito Dito . . » 5 »	97⅛		
Uitgestelde Schuld . . »			
Kansbiljetten . . . . f	22 1/16	22⅛	22⅛
Amortisatie-Syndicaat. à 4½ pCt.	88⅛	88⅜	88¼ à ⅜
Dito Dito . . » 3½ »			
Handelmaatschappij . . » 4½ »	162⅞	163	162⅞
Nieuwe Dito . . . . » 4½ »			
Nieuwe Dito 1837 . . » 4½ »			
Oostindische Leening » 5 »	95⅛		
Spoorweg Haarlem . . »			
Aand. Rijn-Spoorweg . » 4½ »			
FRANKR. Inschrijv. G. B. » 3 »			
SPANJE. Leening *Ardoins* » 5 »	20⅛	20⅜	20⅜
Dito onbep. stukk. . . » 5 »			
Passive . . . . »			
Deferred . . . . »			
Fransche Uitgestelde [illegible]	[illegible]	5⅞	
Portugal. Oblig. in Londen » 3 »	16		
RUSLAND. [illegible] 1798 à 1816 » 5 »	104½		
Dito 1828, 1829 . . » 5 »			
Dito 1831, 1833 . . » 5 »			
Oblig. bij *Hope* . . . » 4 »	87⅞		
Oblig. te Londen . . . » 5 »			
Dito te Hamburg. . . » 5 »			
Inschrijving in Assign. » 6 »	68¼		
Certific. van dito. . . » 6 »			
POLEN. Aandeel à fl 300 » f			
Dito à fl 500 » »			
OOSTENR. Aand. à fl. 100 » f			
Dito à fl 250 . . . . . »			
Metalliek . . . . » 5 »	104½		
Dito . . . . » 3 »			
Dito . . . . » 2½ »			
BRAZILIE. Dito dito » 5 »	73		

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.